

Svensk författningssamling

Lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Utfärdad den 13 november 2025

SFS 2025:1061

Publicerad
den 18 november 2025

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)²
dels att 1 och 12 kap. och 13 kap. 13 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 13 kap. 13 § ska utgå,
dels att 2 kap. 11–13 §§, 4 kap. 10, 16 och 25–27 §§, 6 kap. 8 och 9 §§,
8 kap. 2 §, 10 kap. 9 §, 13 kap. 1, 2, 4, 6, 8 och 11 §§, 14 kap. 2, 6 och 10 §§
och rubriken närmast före 4 kap. 26 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas två nya kapitel, 1 och 12 kap., och tio nya para-
grafer, 4 kap. 25 a och 26 a §§, 6 kap. 8 a och 10 a §§, 8 kap. 2 a §, 13 kap.
2 a, 4 a och 6 a §§ och 14 kap. 2 a och 6 a §§, av följande lydelse.

1 kap. Lagens tillämpning och övergripande bestämmelser om luftfart

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om luftfart. För militär luftfart och annan luftfart för statsändamål gäller lagen endast i den utsträckning som följer av 14 kap.

Luffart inom svenskt område

2 § Luftfart inom svenskt område får endast ske i överensstämmelse med denna lag eller annan författning, om inte annat följer av EU-förordningar.

EU-förordningar om civil luftfart

3 § Lagen kompletterar EU-förordningar med gemensamma bestämmelser på den civila luftfartens område. Regeringen kan meddela föreskrifter om vilka EU-förordningar det är.

4 § När det i denna lag hänvisas till länder inom Europeiska unionen avses även andra länder som genom bindande avtal inom det författningsreglerade området omfattas av bestämmelser om civil luftfart som antagits inom ramen för samarbetet inom Europeiska unionen, om inte annat särskilt föreskrivs.

¹ Prop. 2024/25:171, bet. 2025/26:TU4, rskr. 2025/26:35.

² Senaste lydelse av

12 kap. 1 § 2011:868

12 kap. 3 a § 2022:1121

12 kap. 3 b § 2022:1121

12 kap. 3 c § 2022:1121

12 kap. 3 d § 2022:1121

12 kap. 3 e § 2022:1121

12 kap. 3 f § 2022:1121

12 kap. 3 g § 2022:1121

12 kap. 5 § 2018:838

12 kap. 7 § 2010:896.

5 § I lagen (2010:510) om lufttransporter finns bestämmelser av civilrättsligt slag om villkoren vid olika former av lufttransporter.

Registreringskrav på luftfartyg som används inom svenskt område

6 § Ett luftfartyg som används vid luftfart inom svenskt område ska vara registrerat i Sverige eller i ett annat land som är medlem i Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) eller som Sverige ingått avtal med om rätt till luftfart inom svenskt område. Ett luftfartyg som inte används vid tillståndspliktig luftfart och som stadigvarande används inom svenskt område ska vara registrerat i Sverige.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om att luftfart trots 6 § får äga rum med luftfartyg som inte är registrerat och om de villkor som i så fall ska gälla. Sådana föreskrifter och beslut får endast avse luftfart där det finns särskilda skäl att avvika från registreringskravet.

Miljörestriktioner mot luftfart inom svenskt område

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att ett luftfartyg inte får användas inom svenskt område av miljöskäl.

Överljudsart inom svenskt område

9 § Luftfartyg får inte framföras med överljudsart inom svenskt område.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om undantag från förbudet mot överljudsart och om de villkor som i så fall ska gälla. Sådana föreskrifter och beslut får endast avse luftfart där det finns synnerliga skäl att tillåta överljudsart.

11 § Ytterligare krav i fråga om framförande av luftfartyg i överljudsart får inte ställas med stöd av miljöbalken.

Restriktionsområden för luftfart

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om inskränkningar av eller förbud mot luftfart inom viss del av landet (restriktionsområde).

Sådana föreskrifter och beslut får endast avse restriktioner som behövs av militära skäl eller av hänsyn till allmän ordning och säkerhet, flygsäkerhet, friluftsliv, natur- eller miljövård eller för att undvika störning vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning av större omfattning.

13 § Föreskrifter eller beslut enligt 12 § som medför förbud mot luftfart, och inte enbart inskränkningar, och som meddelas av en annan myndighet än regeringen får avse förbud under högst två veckor.

14 § Regeringen får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om tillfälliga inskränkningar av eller förbud mot luftfart inom hela landet.

Sådana föreskrifter och beslut får endast avse inskränkningar eller förbud som behövs på grund av utomordentliga förhållanden eller i övrigt krävs av hänsyn till allmän säkerhet.

Luftfart utanför svenskt område

15 § Vid luftfart utanför svenskt område ska, om det är förenligt med den främmande lag som är tillämplig,

1. denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen gälla svenska luftfartyg, om inte annat följer av denna lag, och

2. följande bestämmelser gälla utländska luftfartyg som används inom ramen för ett svenskt drifttillstånd:

a) 3–5 kap. och 8 kap. 1 och 4–6 §§ och föreskrifter som meddelats med stöd av de bestämmelserna,

b) 12 kap. 1–3 och 5–8 §§ när det gäller tillsyn över att bestämmelser som anges i a följs, och

c) 13 kap. 1–3 §§, 4 § 6, 8–10, 4 a §, 5 §, 6 § 2, 7 § och 9 §.

Luftfartyg av särskild beskaffenhet

16 § I fråga om luftfartyg som inte har någon förare ombord eller inte är motordrivna eller som i övrigt är av särskild beskaffenhet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om undantag från de krav som ställs i 6 § och 2–8 kap. och meddela de ytterligare föreskrifter som behövs.

Sådana föreskrifter och beslut får inte utformas så att de strider mot flygsäkerhetens eller det allmännas intresse.

En förvaltningsuppgift som ansluter till föreskrifterna får, om regeringen föreskriver det, av myndigheten överlämnas åt någon annan, även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

17 § Särskilda föreskrifter gäller för föremål som är inrättade för rörelse i luften men som inte är att anse som luftfartyg.

Luftfartyg registrerade hos en internationell organisation

18 § De bestämmelser i denna lag som gäller i fråga om luftfartyg som är registrerade i ett annat land ska på motsvarande sätt tillämpas när det gäller luftfartyg som är registrerade hos en internationell organisation.

Standarder

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att utrustning som används i eller för luftfart ska följa vissa standarder när utrustningen har betydelse för flygsäkerheten.

Allmänt bemyndigande

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utöver det som följer av andra bestämmelser i denna lag, meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som behandlas i lagen och som behövs till skydd för trafik, liv, personlig säkerhet eller hälsa.

Regeringen får meddela föreskrifter om att den myndighet som avses i första stycket får överlämna en förvaltningsuppgift som ansluter till föreskrifterna till någon annan, även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

21 § När Sverige är i krig eller krigsfara, eller det råder sådana utomordentliga förhållanden som beror på att Sverige har befunnit sig i krig eller krigsfara, får regeringen, i den utsträckning det behövs på grund av rådande förhållanden,

1. meddela de föreskrifter eller i enskilda fall besluta om de undantag från denna lag och andra författningar om luftfarten som behövs, och

2. meddela de ytterligare föreskrifter om luftfarten som behövs.

Om regeringen i andra fall än då Sverige är i krig har meddelat föreskrifter enligt denna paragraf, ska föreskrifterna underställas riksdagens prövning inom en månad efter det att de har beslutats. Om någon sådan underställning inte sker eller om föreskrifterna inte godkänns av riksdagen inom två månader från underställningen, upphör föreskrifterna att gälla.

2 kap.

11 § Ett luftfartyg som har antecknats i bihanget till luftfartygsregistret har svensk nationalitet så länge anteckningen gäller och ska vid tillämpningen av 1 kap. 6 § anses vara registrerat i Sverige.

Transportstyrelsen utfärdar bevis om anteckningen i bihanget (interimistiskt nationalitets- och registreringsbevis).

12 § Ett luftfartyg ska ha nationalitets- och registreringsbevis när det används vid luftfart.

Om ett luftfartyg används enligt föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av 1 kap. 7 §, gäller de villkor som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

13 § Ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret eller antecknat i bihanget till registret ska vara märkt med sina nationalitets- och registreringsbeteckningar.

Ett utländskt luftfartyg ska vid luftfart inom svenskt område vara märkt i enlighet med föreskrifterna i registreringsstaten.

Om ett luftfartyg används enligt föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av 1 kap. 7 §, gäller de villkor som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

4 kap.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav i fråga om ålder för att ett elevtillstånd ska få utfärdas,

2. krav i fråga om ålder, kunskaper, erfarenhet och skicklighet för att ett flygcertifikat ska få utfärdas,

3. de förutsättningar under vilka ett certifikat ska få utökas, förnyas, godkännas eller erkännas,

4. krav på särskild behörighet för att en certifikatinnehavare ska få fullgöra vissa uppgifter vid luftfart om det behövs av hänsyn till flygsäkerheten,

5. krav i fråga om hälsotillstånd samt fysiska och psykiska förhållanden för att ett medicinskt intyg ska få utfärdas, godkännas eller erkännas, och

6. förordnande av läkare för att utfärda medicinska intyg och krav som ska vara uppfyllda för ett sådant förordnande.

16 § Ett elevtillstånd eller ett flygcertifikat ska återkallas

1. om innehavaren har gjort sig skyldig till brott som avses i 13 kap. 2 eller 3 §,
2. om innehavaren vid utövande av luftfart har gjort sig skyldig till grov oaktsamhet eller har visat uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom,
3. om innehavaren genom att upprepade gånger överträda de bestämmelser som gäller för luftfarten i väsentlig grad har visat bristande vilja eller förmåga att rätta sig efter bestämmelserna,
4. om innehavaren i annat fall än som avses i 1–3 vid utövande av luftfart har brutit mot någon bestämmelse som har väsentlig betydelse för flygsäkerheten,
5. om innehavaren på grund av opålitlighet i nykterhetshänseende eller genom bruk av annat ämne än alkohol inte kan anses lämplig att inneha ett elevtillstånd eller ett flygcertifikat,
6. om det med hänsyn till annat brott som innehavaren har gjort sig skyldig till kan antas att han eller hon inte kommer att respektera reglerna för luftfarten och visa den hänsyn och det ansvar och omdöme som krävs av en innehavare eller om han eller hon på grund av sina personliga förhållanden i övrigt inte kan anses lämplig att inneha ett elevtillstånd eller ett flygcertifikat,
7. om innehavarens förutsättningar att fullgöra den luftfartsverksamhet som elevtillståndet eller flygcertifikatet avser är så väsentligt begränsade genom sjukdom eller skada eller av någon annan sådan orsak att han eller hon av flygsäkerhetsskäl inte längre bör inneha ett elevtillstånd eller ett flygcertifikat,
8. om innehavaren inte uppfyller fastställda krav i fråga om kunskaper och skicklighet,
9. om innehavaren inte följer ett föreläggande att genomgå kontroll av att han eller hon kan förrätta den tjänst som elevtillståndet eller flygcertifikatet avser eller ett föreläggande att lämna intyg angående sin fysiska eller psykiska lämplighet som innehavare av elevtillstånd eller flygcertifikat, eller
10. om innehavaren själv begär det.

25 § Den myndighet som prövar frågor om certifikat får besluta

1. att den som innehar ett elevtillstånd eller ett flygcertifikat ska lämna ett intyg om sin fysiska och psykiska lämplighet att inneha tillståndet eller certifikatet, och
2. att en certifikatinnehavare ska genomgå de undersökningar och prov som behövs (certifikatkontroll), om det kan antas att innehavaren inte på ett betryggande sätt kan utföra de uppgifter som certifikatet avser.

25 a § En certifikatinnehavare ska anmäla omständigheter som kan antas ha betydelse för behörigheten till den myndighet som prövar frågor om certifikat.

Utländska flygcertifikat

26 § Ett utländskt flygcertifikat får godkännas i Sverige endast för den tid då certifikatet är giltigt.

Det som sägs om

1. återkallelse och begränsning av certifikat i 16–18 och 20 §§ ska också gälla återkallelse och begränsning av ett godkännande,

2. varning och erinran i 19 § ska också gälla innehavare av ett godkänt utländskt flygcertifikat,

3. omhändertagande i 21 § ska också gälla godkända utländska flygcertifikat,

4. spärrtid för utfärdande av certifikat i 22 § ska också gälla för beslut att godkänna ett utländskt flygcertifikat,

5. beslut om ytterligare ingripande i 23 § ska också gälla ingripande i fråga om godkända utländska flygcertifikat,

6. prövning och utfärdande av nytt certifikat efter återkallelse i 24 § ska också gälla prövning och beslut om ett nytt godkännande efter att ett godkännande har återkallats, och

7. certifikatkontroll i 25 § ska också gälla innehavare av ett godkänt utländskt certifikat.

26 a § Om det i fråga om någon som har ett erkänt utländskt flygcertifikat finns en omständighet som enligt 16 § medför att ett flygcertifikat ska återkallas, får det beslutas att det erkända utländska flygcertifikatet inte ska gälla för luftfart i Sverige. För ett sådant beslut ska det som sägs i 17 och 18 §§ om återkallelse och begränsning av ett certifikat tillämpas på motsvarande sätt.

27 § Transportstyrelsen prövar, med de undantag som anges i 28 §, frågor om elevtillstånd, flygcertifikat, medicinska intyg, godkännande av utländska flygcertifikat och erkända utländska flygcertifikats giltighet för luftfart i Sverige.

Om ett medicinskt intyg har utfärdats eller förlängts av en sådan förordnad läkare som avses i 10 § 6, får Transportstyrelsen inom en tid av sextio dagar från dagen för utfärdandet eller förlängningen ompröva om den enskilde uppfyller föreskrivna medicinska krav.

6 kap.

8 § En flygplats, eller en flygplats som har byggts om, får inte tas i bruk innan den har godkänts från flygsäkerhetssynpunkt och fått ett drifttillstånd av den myndighet som regeringen bestämmer.

Ett drifttillstånd ska ges för viss tid. Tillståndet ska ges till den som driver flygplatsen och ska innehålla de villkor som ska gälla.

Trots första stycket får en ombyggd flygplats tas i bruk om ombyggnaden är av mindre betydelse för flygplatsens användning.

8 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka krav som ska vara uppfyllda från flygsäkerhetssynpunkt för att ett område ska få användas som flygplats.

9 § Den myndighet som har gett ett drifttillstånd enligt 8 § ska

1. återkalla tillståndet, om de föreskrifter eller villkor som avses i 8 och 8 a §§ åsidosätts i väsentlig grad eller om flygplatsen annars inte uppfyller de krav som gäller för flygplatser, eller

2. begränsa tillståndet till att gälla viss del av verksamheten eller att gälla under vissa förutsättningar, om det finns förutsättningar för återkallelse men en begränsning är tillräcklig för att upprätthålla flygsäkerheten.

Om det i ett ärende om återkallelse finns sannolika skäl att anta att tillståndet slutligt kommer att bli återkallat, ska myndigheten besluta att åter-

kalla tillståndet tills vidare i väntan på myndighetens slutliga beslut i ärendet.

Om det i ett ärende om begränsning finns sannolika skäl att anta att tillståndet slutligt kommer att begränsas, får myndigheten besluta att begränsa tillståndet tills vidare i väntan på myndighetens slutliga beslut i ärendet.

10 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om att en flygplats med hänsyn till dess art, trafikens ringa omfattning eller andra särskilda omständigheter inte behöver ha ett drifttillstånd innan den tas i bruk

8 kap.

2 § När det krävs av hänsyn till allmän ordning och säkerhet, får ett luftfartyg uppmanas att landa. Uppmaningen ska riktas till fartygets befälhavare. Luftfartyget ska då landa på den plats som anvisas. Om ingen anvisning lämnas, ska landningen ske på närmaste lämpliga flygplats inom landet.

Ett luftfartyg, som utan föreskrivet tillstånd kommer in i ett sådant område som avses i 1 kap. 12 och 14 §§, ska omedelbart lämna området. Det inträffade ska snarast anmälas till en flygtrafikledningsenhet. Om ingen annan anvisning lämnas, ska luftfartyget snarast möjligt landa enligt det som sägs i första stycket.

Om bestämmelserna i första eller andra stycket inte följs, får luftfartygets fortsatta färd hindras.

2 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om skyldighet att landa.

10 kap.

9 §³ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka personer inom luftfart som ska vara skyldiga att rapportera händelser enligt 8 §.

12 kap. Tillsyn, marknads kontroll och överklagande

Tillsyn

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över

1. att 1–8, 10 och 11 kap., EU-förordningar om luftfart som lagen kompletterar och föreskrifter och beslut som meddelats i anslutning till de angivna kapitlen och EU-förordningarna följs, och

2. att den som har skyldigheter enligt artiklarna 5–11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet följer de bestämmelserna.

Tillsynen omfattar inte domstolar.

2 § Tillsynsåtgärder får göras i form av stickprov.

3 § Regeringen får meddela föreskrifter om att tillsynsmyndigheten får anlita någon annan vid tillsynen.

³ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som står under tillsyn enligt denna lag ska lämna de uppgifter som tillsynsmyndigheten behöver för att kunna utöva tillsyn.

5 § I den utsträckning det behövs för tillsynen ska tillsynsmyndigheten eller den som myndigheten anlitar för tillsynen ges omedelbart tillträde till luftfartyg, flygplatser, anläggningar, lokaler och andra objekt. Denna rätt omfattar inte bostäder.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får ingå avtal med annat land om att tillsynen över svenska luftfartyg samt tillsynen i övrigt över luftvärdigheten och luftfartygsunderhållet ska utövas av det andra landet.

7 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att lagen, de EU-förordningar som lagen kompletterar och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen och EU-förordningarna ska följas.

Första stycket gäller inte förelägganden inom ramen för marknadskontroll eller sådana förelägganden i mål om tillstånd eller certifikat som avses i 4 kap. 29 §.

8 § Ett föreläggande enligt 7 § får förenas med vite.

Myndigheten får dock inte förelägga någon vid vite att medverka i en utredning som kan leda till straff eller sanktionsavgift för den som föreläggandet riktar sig mot.

Marknadskontroll

9 § Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Den myndighet som regeringen bestämmer är marknadskontrollmyndighet.

10 § Vid marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har marknadskontrollmyndigheten befogenhet

1. att enligt artikel 14.4 a–14.4 c kräva att ekonomiska aktörer ska tillhandahålla handlingar, specifikationer, data eller uppgifter,
2. att enligt artikel 14.4 d utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter,
3. att enligt artikel 14.4 e få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel,
4. att enligt artikel 14.4 f inleda undersökningar på eget initiativ,
5. att enligt artikel 14.4 g kräva att ekonomiska aktörer ska vidta lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk,
6. att enligt artikel 14.4 h själv vidta åtgärder,
7. att enligt artikel 14.4 j införskaffa, inspektera och demontera varuprover, och
8. att enligt artikel 14.4 k kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt ska avlägsnas, att en varning ska visas eller att åtkomsten ska begränsas.

Marknadskontrollmyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020 endast om det är nödvändigt för att syftet med kontrollen ska uppnås. Myndigheten ska

underrätta den ekonomiska aktören om att införskaffandet har skett under dold identitet, så snart det går utan att syftet med åtgärden går förlorat.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte i fråga om databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en sådan skyldighet som avses i första stycket 8 inte längre ska gälla.

11 § Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas.

12 § Ett beslut om föreläggande enligt 10 eller 11 § får förenas med vite.

13 § Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 10 eller 11 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

14 § Polismyndigheten ska på begäran av marknadskontrollmyndigheten lämna den hjälp som behövs för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna vidta åtgärder enligt 10 §.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

15 § Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

16 § Ett beslut enligt denna lag, enligt de EU-förordningar som lagen kompletterar eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller EU-förordningarna gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

17 § En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag, enligt de EU-förordningar som lagen kompletterar eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller EU-förordningarna får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om inte annat följer av 18–21 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten i mål som avses i första stycket och i mål som avses i 4 kap. 28 §.

18 § En förvaltningsmyndighets beslut i frågor som rör trafikillstånd får överklagas till regeringen.

19 § Ett beslut enligt 4 kap. 19 § andra stycket om erinran, enligt 4 kap. 21 § om omhändertagande av flygcertifikat eller enligt 4 kap. 25 § om certifikatkontroll eller ett föreläggande om certifikatkontroll får inte överklagas.

20 § Ett beslut enligt 4 kap. 25 § om certifikatkontroll eller ett föreläggande om certifikatkontroll får prövas av allmän förvaltningsdomstol endast i samband med prövning av frågan om återkallelse på grund av att beslutet eller föreläggandet inte har följts.

21 § Ett föreläggande enligt 4 kap. 29 § får överklagas endast i samband med ett överklagande av det beslut genom vilket målet avgörs.

22 § En förvaltningsmyndighets beslut om tillstånd att inrätta och driva flygplatser får överklagas av en sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken.

13 kap.

1 § För *vårdslöshet i flygtrafik* döms till böter eller fängelse i högst sex månader den som uppsåtligen eller av oaktsamhet manövrerar ett luftfartyg eller utför en uppgift som observatör vid flygning med ett obemannat luftfartygssystem på ett sådant sätt att andras liv eller egendom utsätts för fara.

Om brottet är grovt, döms för *grov vårdslöshet i flygtrafik* till fängelse i högst två år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag eller om gärningspersonen visat uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom.

2 §⁴ För *flygfylleri* döms till böter eller fängelse i högst sex månader den som alkohol- eller drogpåverkad enligt 2 a §

1. manövrerar ett luftfartyg,
2. ombord på ett luftfartyg fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten,
3. utövar tjänst som flygledare, eller flygtekniker eller tillhandahåller flyginformationstjänst i okontrollerat lufttrum,
4. som observatör vid flygning med ett obemannat luftfartygssystem utför en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten, eller
5. i en tjänst, som inte omfattas av 1–4 men som har samband med en flygning, fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för flygsäkerheten.

2 a § Som alkohol- eller drogpåverkad enligt 2 § ska den anses som

1. har intagit alkohol i så stor mängd att alkoholkoncentrationen under eller efter fullgörandet av uppgiften uppgår till minst 0,2 promille i blodet eller 0,10 milligram per liter i utandningsluften,
2. har intagit narkotika som avses i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) i så stor mängd att det under eller efter fullgörandet av uppgiften finns något narkotiskt ämne kvar i blodet, eller
3. är så påverkad av alkohol eller annat medel att det kan antas att uppgiften inte kan fullgöras på ett betryggande sätt.

Första stycket 2 gäller inte narkotika som intagits i enlighet med läkares eller annan behörig receptutfärdarens ordination.

4 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 1 kap. 8 § om att ett luftfartyg av miljöskäl inte får användas inom svenskt område,

⁴ Senaste lydelse 2019:353.

2. framför ett civilt luftfartyg i överljudsfart utan tillstånd,
3. bryter mot föreskrifter eller beslut om restriktionsområden som regeringen har meddelat med stöd av 1 kap. 12 eller 14 §,
4. lämnar oriktiga uppgifter vid ansökan eller anmälan om registrering i luftfartygsregistret,
5. framför ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret men inte märkt enligt
 - a) 2 kap. 13 § eller föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av den bestämmelsen, eller
 - b) kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/947 av den 24 maj 2019 om regler och förfaranden för drift av obemannade luftfartyg,
6. använder ett luftfartyg som inte är luftvärdigt eller miljövärddigt,
7. tillverkar eller utför underhålls-, reparations- eller ändringsarbeten på luftfartyg, tillbehör eller reservdelar till luftfartyg utan tillstånd,
8. bryter mot bestämmelser om behörighet genom att
 - a) framföra ett luftfartyg utan gällande certifikat eller motsvarande handling,
 - b) framföra ett luftfartyg av annan kategori, klass eller typ än den som anges i certifikatet eller motsvarande handling,
 - c) framföra ett luftfartyg i strid med de villkor och behörigheter som anges i certifikatet eller i motsvarande handling,
 - d) ensam framföra ett luftfartyg under utbildning för flygcertifikat i strid med de förutsättningar som anges för utbildningen,
 - e) tjänstgöra som flyglärare utan gällande flygcertifikat för den kategori, klass eller typ av luftfartyg som utbildningen avser eller utan sådan särskild behörighet som krävs enligt föreskrifter som regeringen meddelat med stöd av 4 kap. 10 §, eller
 - f) inte följa föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 kap. 1, 3, 4 eller 5 §,
9. som passagerare inte lyder det som befälhavaren bestämmer om ordningen ombord,
10. som befälhavare på ett luftfartyg som råkat i nöd inte gör det som rimligen kan krävas för att rädda ombordvarande, luftfartyg och gods,
11. inrättar eller bygger om en flygplats utan föreskrivet tillstånd enligt bestämmelser om civil luftfart eller tar i bruk en flygplats innan den har godkänts och fått drifttillstånd,
12. bryter mot föreskrifter om tillståndskrav för andra anläggningar för luftfarten än flygplatser som regeringen har meddelat med stöd av 6 kap. 12 §,
13. arbetar som flygledare i flygtrafikledningstjänst eller flygtekniker utan att ha ett gällande certifikat för arbetet, när ett sådant certifikat krävs,
14. utövar luftfartsverksamhet med bemannat luftfartyg
 - a) i strid med eller utan att ha det drifttillstånd, bruksflygtillstånd, utbildningstillstånd eller trafikstillstånd som krävs, eller den auktorisation för kommersiell specialiserad flygverksamhet som krävs, eller
 - b) utan den deklARATION som krävs,
15. utövar luftfartsverksamhet med obemannat luftfartyg
 - a) i strid med eller utan att ha det tillstånd som krävs, eller
 - b) utan den deklARATION som krävs,
16. utövar luftfartsverksamhet utan tillstånd som regeringen har föreskrivit med stöd av 7 kap. 12 §, eller
17. inte landar enligt det som sägs i 8 kap. 2 §.

4 a § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen vid tjänstgöring ombord på ett luftfartyg inte följer befälhavarens order.

6 §⁵ Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. lämnar oriktiga uppgifter i ett ärende som rör innehav av certifikat eller behörighetsbevis eller frågan om annan behörighet, eller vid annan tillsyn över behörigheten,

2. inte ser till att ett luftfartyg är bemannat på föreskrivet sätt och äger luftfartyget eller använder luftfartyget i ägarens ställe, eller

3. bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 kap. 19 § andra stycket 1.

6 a § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en bestämmelse i en EU-förordning med gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet som denna lag kompletterar ska dömas till böter. Föreskrifterna får inte avse överträdelser av bestämmelser som innefattar myndighetsutövning.

8 §⁶ Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket eller 12 kap. 15 § finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

11 §⁷ Även om det inte finns domsrätt enligt 2 kap. 3 § brottsbalken är svensk domstol behörig att döma över brott som avses i 1–3 §§, 4 § 6 och 8–10, 4 a §, 5 § och 6 § 2, om den som har begått brottet befinner sig här i landet och brottet begåtts

1. vid utövande av luftfartsverksamhet med ett utländskt luftfartyg som används inom ramen för ett svenskt drifttillstånd, eller

2. ombord på sådant luftfartyg.

Åtal får väckas utan förordnande enligt 2 kap. 7 § brottsbalken.

14 kap.

2 §⁸ För militär luftfart gäller endast bestämmelserna

1. i 1 kap. 20 § första stycket om rätt att meddela föreskrifter och 21 § om krig eller krigsfara,

2. i 5 kap. 1–6 samt 8 och 9 §§ om luftfartygs befälhavare och besättning samt tjänstgöring ombord,

3. i 6 kap. 13, 19 och 20 §§ om flygtrafiktjänst,

4. i 8 kap. 3 § om transport av visst gods,

5. i 9 kap. 6 § om jämkning av ersättning,

6. i 10 kap. 2 § första och tredje styckena och 7 § om bärgning och undersökning av olyckor och tillbud, och

7. i 13 kap. 2, 2 a och 3 §§, 4 § 10, 4 a och 10 §§ om vissa straffbestämmelser.

2 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om militär luftfart i de ämnen som anges i denna lag och som inte måste meddelas i lag.

⁵ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁶ Senaste lydelse 2022:1121.

⁷ Senaste lydelse 2021:1036.

⁸ Senaste lydelse 2013:818. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

6 §⁹ För annan luftfart för statsändamål gäller denna lag, utom bestämmelserna om

1. militär luftfart i 2–5 §§,
2. tillstånd att bedriva luftfart i 7 kap.,
3. ansvar för skador genom luftfart i 9 kap. 2–5 §§,
4. luftpanträtt i 10 kap. 3–6 §§,
5. avgifter och andra ersättningar för förrättningar i 11 kap. 4 §, och
6. tillsyn och överklagande i 12 kap. 1–6 och 22 §§.

6 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

1. meddela föreskrifter, eller i ett enskilt fall besluta, om sådan luftfart som avses i 6 § och om utländsk luftfart som samverkar med sådan luftfart, och
2. i ett enskilt fall besluta om undantag från 1–6 och 8 kap. för sådan luftfart som avses i 6 §.

10 §¹⁰ Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet som avses i 2 a eller 6 a § får överlämna en förvaltningsuppgift som följer av regeringens eller myndighetens föreskrifter och som gäller skydd för trafik, liv, personlig säkerhet eller hälsa till någon annan även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

Regeringen får även meddela föreskrifter om att en myndighet som avses i 2 a § får överlämna en förvaltningsuppgift som gäller flygstridsledning till en behörig myndighet i Nato eller i en stat som är medlem i Nato även om uppgiften innefattar myndighetsutövning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före den 1 januari 2026.

På regeringens vägnar

ANDREAS CARLSON

Jonas Ragell
(Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet)

⁹ Senaste lydelse 2013:818.

¹⁰ Senaste lydelse 2024:548.